

La vacuna del papil·loma redueix un 21% les lesions precanceroses de cèrvix

Un estudi amb 10.000 dones suggereix que la protecció arriba a no immunitzades

ANA MACPHERSON
Barcelona

La vacuna del papil·loma ja ha aconseguit reduir un 21% les lesions precanceroses de coll uterí, segons demostra una investigació del Centre per al Control i la Prevenció de les Malalties (CDC) d'Atlanta. Aquest virus, amb què gairebé totes les persones acaben tenint contacte al llarg de la seva vida, és el primer clarament relacionat amb un càncer per al qual hi ha una vacuna efectiva.

En l'estudi publicat a la revista *Cancer Epidemiology, Biomarkers & Prevention* es mostra no només la diferència d'aparició d'aquestes lesions entre dones vacunades i no vacunades, sinó fins i tot una certa disminució

entre les que no es van immunitzar gràcies a la protecció del grup: el benefici derivat que circulin menys virus en la societat.

L'estudi va analitzar 10.000 casos de dones diagnosticades amb lesions precanceroses entre el 2008 i el 2014 als Estats Units. Aquestes lesions es detecten durant les proves de detecció precoç habituals per a bona part de les dones en el món occidental, el papanicolau. En el cas de les dones de la investigació, es va determinar que aquestes lesions es devien a dues varietats del virus, la 16 i la 18, a les quals es considera responsables d'un 70% dels càncers de coll uterí.

Aquests dos tipus estan inclosos en totes les vacunes que s'administren actualment, però bé que cada vegada es tendeix a fer ser-

vir les que inclouen més varietats. Per exemple, a Catalunya enguany ja només s'administra a les nenes la que inclou nou tipus de virus de papil·loma.

Entre les dones que s'havien vacunat, la proporció de lesions diagnosticades – neoplàsia intraepitelial cervical o adenocarcinoma in situ de grau 2 o 3 – van passar d'un 55,2% a un 33,3%. Entre les no vacunades també hi va haver un descens: d'un 51% a

un 47,3%. Entre les que no se sabia si s'havien vacunat o no, d'un 53,7% a un 45,8%.

Segons comenta la investigadora que va dirigir el treball, Nancy McClung, la majoria de les dones estudiades, entre els 18 i 39 anys, es van vacunar passats els 20 anys, quan ja havien tingut relacions sexuals i probablement ja estaven infectades del virus. La vacuna es va estendre als Estats Units els últims 12 anys. Però, amb tot, és mesurable de manera molt significativa el descens de casos. I atribueix la disminució entre les no vacunades a aquest possible efecte protector del grup vacunat. A Catalunya es vacuna des del 2008, i ara s'aplica a nenes als 11 i 12 anys.

A Espanya, l'Institut Català d'Oncologia (ICO) va dissenyar

un sistema de control més senzill sobre l'impacte de la vacunació: es registra, per mitjà de centres que actuen com a sentinella, la presència de berrugues genitals, "una cosa visible, vistosa, que segur que genera una visita al metge, i ja hem pogut detectar un descens significatiu que es correspon a la vacunació actual, que cobreix entre un 75% i un 85% de les nenes a Espanya", explica Xavier Bosch, oncòleg i epidemiòleg i responsable d'investigació d'infeccions i càncer de l'Institut de Bellvitge i de l'ICO, i un dels responsables que es determinarà el vincle entre el VPH i el càncer de cèrvix.

L'expert explica que el primer que es detecta quan es posa en marxa la vacuna és aquest descens de berrugues, que apareixen per una altra varietat del VPH, sobretot la 6 i l'11. Anys després, més de deu, es comprova l'impacte en aquestes lesions precanceroses. El càncer apareix després, els més primerencs entre dones de 30 a 40 anys. "Les primeres vacunades al món ara estan arribant als 25 anys. A nosaltres ens falten almenys tres anys per poder disposar de resultats". ●

Entre un 75% i un 85% de les nenes espanyoles d'entre 11 i 12 anys actualment estan vacunades